

Novembris ir valsts svētku svinēšanas laiks. VISC Interesu izglītības un audzināšanas darba nodaļa ir sagatavojusi plašu informāciju par to, kā izglītības iestādēs svinēt svētkus un kur pedagogi var iegūt jaunas un radošas idejas svētku svinēšanai.

ŠODIEN E-IZDEVUMĀ

Svinēsim valsts svētkus!

Svētku svinēšana izglītības iestādēs Latvijā

Valsts simbolu lietošana izglītības iestāžu rīkotajos pasākumos

Valsts simbolu lietošana kopā ar izglītības iestādes simboliku ikdienā

Valsts simbolu lietošana kopā ar izglītības iestādes simboliku svinīgās ceremonijās

VISC aktualitātes

SVINĒSIM VALSTS SVĒTKUS!

Tuvojas valsts svētku svinēšanas laiks. Idejas un ieteikumus, kā tos svinēt skolās, veidojot skolēnos patriotisma apziņu, sagatavojusi un apkopojusi VISC Interesu izglītības un audzināšanas darba nodaļas speciāliste **Evija Peļša**.

Katru mācību gadu viena no valstī izvirzītajām audzināšanas darba prioritātēm ir saistīta ar patriotisko audzināšanu, kas ir būtisks nosacījums, veidojot un stiprinot sabiedrības valstisko apziņu. Šogad viena no prioritātēm aicina sekmēt skolēnu nacionālās un valstiskās identitātes un patriotisma nostiprināšanos, radot skolēniem iespējas līdzdalībai tautas tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un savas skolas, novada un pilsētas sabiedriskās un kultūras dzīves veidošanā.

Latvijas Valsts svētku nedēļa iesāksies 11.novembrī – Lāčplēša dienā un turpināsies līdz pat 18.novembrim – Latvijas Republikas proklamēšanas 93.gadadienai. Vai esam domājuši, cik emocionāla, svinīga, vienojoša un labu darbu piepildīta tā varētu būt šogad?

Pagājušajā gadā, aicinot izvērtēt izglītības iestādes ieguldījumu un pausto attieksmi patriotiskās audzināšanas jomā, Valsts svētkiem veltītajā Valsts

izglītības satura centra elektroniskajā izdevumā piedāvājām vairākus veiksmīgas pieredzes piemērus svētku svinēšanā vispārējās izglītības iestādēs Latvijā. Tajā idejas varēja smelties ikviens, gan ielūkojoties tradicionālās darba formās, gan iepazīstoties ar pavisam jaunām idejām un inovatīviem risinājumiem. Šogad savu pieredzi patriotiskās audzināšanas jomā atspoguļot esam aicinājuši profesionālās izglītības iestādes. Šajā elektroniskajā izdevumā iespējams iepazīties ar Saulaines Profesionālās vidusskolas, Malnavas koledžas un Zaļenieku arodvidusskolas izveidotajām tradīcijām un turpmākajām iecerēm. Dažas no tām ir iedibinātas un pazīstamas arī citās izglītības iestādēs Latvijā, bet dažas ir papildinājums jaunu

ideju krātuvei. Pateicamies izglītības iestāžu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā un Profesionālās izglītības iestāžu direktoru vietnieku audzināšanas darbā konsultatīvajai padomei par atsaucību un ieguldījumu elektroniskā svētku biļetena tapšanā.

Ielūkojoties šajos labās prakses piemēros, aicinām ikvienu Latvijas izglītības iestādi vēlreiz pārdomāt, cik emocionāli piepildīti vai arī formāli ir svētku pasākumi jūsu skolā, kam tie savā dziļākajā būtībā adresēti – skolotājiem, skolēniem vai ikvienam izglītības iestādei piederīgajam cilvēkam, vai šie pasākumi sasniedz adresātu un patiešām piepilda savu pamatuzdevumu – attīsta patriotisma jūtas un piederības izjūtu savai skolai, dzimtajai vietai, valstij, kā tos var padarīt interesantākus, mērķauditorijai atbilstošākus, saprotamākus, līdzdalību un ieinteresētību veicinošus?

Arī šogad mēs rosinām Valsts svētku svinēšanai meklēt tādas formas, kas spēj saliedēt skolai, dzimtai vietai piederīgos cilvēkus un vienot paaudzes. Veiksmīgi aizsākta tradīcija daudzās izglītības iestādēs ir pirmssvētku laikā kopīgi veiktie darbi, piemēram, apkārtnes sakopšanas talkas, skolas telpu ietēršana svētku rotā, kopīgu ziedu vītņu un dekoru veidošana, svētku cienasta gatavošana, zīmējumu zīmēšana un apsveikumu rakstīšana.

Darbu steigā neaizmirsīsim skolēnu pašpārvaldes vai līdzpārvaldes iespējamo ieguldījumu un iniciatīvas patriotiskās audzināšanas jomā. Kas gan vēl labāk par pašiem skolēniem pateiks, kādus viņi vēlas redzēt svētkus savā skolā? To spilgti pierādīja 2011.gada 26.oktobrī Reģionālo skolēnu pašpārvalžu pasākumu cikla ietvaros organizētajā Vidzemes novada skolēnu pašpārvalžu konferencē gūtā pieredze un atziņas.

Nereti emocionāli bagātākus un piepildītākus svētkus izdodas piedzīvot, ja klasei vai skolai ir iespēja tos organizēt ārpus skolas telpām, citā, neierastākā vidē. Rīgā tā var būt 11.Novembra krastmala, Brīvības pieminekļis, Brāļu kapi, Nacionālais teātris, muzeji u.tml., taču līdzvērtīgas iespējas ir arī citu Latvijas pilsētu un novadu izglītības iestādēm, dodoties uz Latvijas vēsturei un Valsts tapšanai nozīmīgām vietām. Atgādinām, ka svētku dienās daudzas kultūras iestādes un kolektīvi, kā arī individuālie izpildītājmākslinieki piedāvā dažādus koncertus un pasākumus, kuros ieeja ir brīva. Ieskatoties interneta vietnēs, un masu plašsaziņa līdzekļos, iespējams iepazīties ar plašu ideju klāstu un daudzveidīgu piedāvājumu Valsts svētku dienām gan Rīgā, gan dažādās Latvijas vietās.

Informācijas par Valsts svētku norisēm meklēšanai internetā izmantojami atslēgas vārdi un vārdkopas – *Valsts svētki 2011, Valsts svētku pasākumi, Lāčplēša dienas (18.novembra) pasākumu kalendārs, Muzeju piedāvājums Valsts svētkos* u.tml.

Valsts svētkos ir iespēja ieraudzīt un izvērtēt izglītības iestādēs veikto darbu un ieguldījumu patriotiskās audzināšanas jomā. Līdz ar to jo īpaši būtisks ir laiks un pedagoģiskais veikums no vieniem svētkiem līdz otriem. Tikai tad svētku brīdis visiem to dalībniekiem būs dziļa satura piepildīts, patiens un gandarījumu nesošs, ja būs veiktas pārdomātas un sistemātiskas iestrādes visa mācību gada garumā.

Valsts izglītības satura centrs, atbalstot ideju par patriotisma jūtu stiprināšanas nepieciešamību sabiedrībā, rosina izglītības iestāžu darbiniekus, pedagogus un audzēkņus pievienoties iniciatīvai Valsts svētku laikā apģerbu rotāt ar nelielu lentīti Valsts karoga krāsās.

Lai mums visiem izdodas saturīgi, radoši, emocionāli un atmiņā paliekoši svētki!

>> [Uz sākumu](#)

SVĒTKU SVINĒŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS LATVIJĀ

Zaļenieku arodvidusskolas pieredze

Par valsts svētku svinēšanas tradīcijām Zaļenieku arodvidusskolā stāsta direktores vietniece audzināšanas darbā **Dace Vīpule-Kuļika**.

Novembris tradicionāli Zaļenieku arodvidusskolā ir laiks, kad skolas telpas rotājas sarkanbaltsarkanās krāsās un zāles kamīnā iemirgojas sārtās sveču liesmas. Valsts svētku organizētais pasākumu cikls jauniešos

modina apzināties piederību savai valstij, tautai un senču tradīcijām.

Ik gadu latviešu valodas skolotājas organizē tematiskus eseju konkursus par Latviju, aicinot domāt par labajiem darbiem savas valsts labā. Veiksmīga pieredze ir tematisko vēstures konkursu organizēšana, kur audzēkņiem neformālā veidā iespējams darboties nelielās grupās un apliecināt savas vēstures zināšanas. Atzīmējot Latvijas 90. gadadienu, aicinājām viesos skolas absolventi Janīnu Šūberti, grāmatas "Jānis Čakste un Jelgava" autori. Audzēkņi un skolotāji piedalījās saistošā un sirsnīgā diskusijā, iepazinās ar grāmatu un noskatījās videofilmu par pirmo Latvijas Valsts prezidentu, noslēgumā notika grupu radošais darbs.

Jaunsardzes viens no uzdevumiem ir ieinteresēt jauniešus patriotisma, pilsoniskās apziņas, biedriskuma un drošsirdības sekmēšanā. Tāpēc kā pozitīvu pieredzi Zaļenieku arodividusskola atzīst valsts svētku svinīgā noslēguma pasākuma norises veidošanu sadarbībā ar jaunsargiem. Latvijas gadadienai par godu skolas pagalmā skolas kolektīvs ir pulcināts uz defilē programmu un ierindas skati.

Svētku koncerts tradicionālie tiek veltīts kādam Latvijai nozīmīgam notikumam vai tautas vērtībām – latviešu sētai, karogam, zemei. Tas ir svētku mirklis visiem – audzēkņiem, skolas pedagogiem un darbiniekiem, pensionētajiem skolotājiem, kuri ik gadu tiek aicināti apmeklēt savu bijušo skolu. Svētku pasākumā skolas pašdarbības kolektīvu dalībnieki apvienojas dejā, runas mākslā un dziesmā. Neiztrūkstoši pasākuma laikā tiek cildināti labākie audzēkņi mācību darbā un tiek izsniegti atzinības raksti pedagogiem un skolas darbiniekiem.

Malnavas koledžas pieredze

Par valsts svētku svinēšanas tradīcijām Malnavas koledžā stāsta direktores vietniece audzināšanas darbā **Inta Ostrovska**.

Gatavojoties Valsts svētkiem, izglītības iestādē tradicionāli tiek organizēti vairāki pasākumi, sākot no apkārtnes sakopšanas līdz svētku pasākumiem. Par tradīciju ir kļuvušas audzinātāja stundas muzejā "Latvijas Valsts un Malnavas koledžas simbolika", "Latvijas Valsts un Malnavas koledžas tapšanas vēsture" un "Malnavas tradīcijas". Pēc papildinātajām zināšanām tiek rīkots konkurss "Vēlos būt Malnavai piederīgs" un "Vēlos būt Latvijai piederīgs".

Tradicionāla ir 11.novembra – Lāčplēša dienas atzīmēšana. Kopā ar visām novada vispārizglītojošajām skolām jau no 1990.gada tiek rīkots lāpu gājieni (aptuveni 6 km) līdz Bozovas Brāļu kapiem, kur apbedīti Brīvības cīņās kritušie latviešu karavīri. Pirms gājiena tiek demonstrēta filma "Rīgas sargi". Tāpat Malnavas jaunsargu komanda piedalās Kārsavas novada tradicionāli rīkotajā militāri patriotiskajā spēlē "Jaunie Kārsavas sargi".

Malnavā visi svētki ir Tautas deju kolektīva "Malnava", jauniešu vokālā ansamblja, floristikas, ētikas un estētikas, mākslinieciskās jaunrades un novadpētniecības un literārā pulciņa kopdarbs.

Saulaines Profesionālās vidusskolas pieredze

Par valsts svētku svinēšanas tradīcijām Saulaines Profesionālajā vidusskolā stāsta direktores vietniece audzināšanas darbā **Anita Jumburga**.

Organizējot svētku pasākumus skolā, tiek izmantotas visdažādākās metodes, kuru mērķis ir apzināties savu piederību valstij, novadam, skolai, bagātināt zināšanas par valsts vēsturi, veicinātu patriotismu. Jau oktobrī katra grupa iziet skolas apkārtnes sakopšanas talkās, lai novembrī skolu sapostu svētku rotā – noformētu zāli un skolas vestibulu. Skolas logus rotā sarkanbalti dekori, zālē īpašu noskaņu rada nacionālo ornamentu elementi, valsts, Eiropas un iesvētītais skolas karogs. Par tradīciju kļuvuši erudīcijas konkursi par Latvijas vēsturi un skrējieni ar kontrolpunktiem "Vai tu pazīsti Saulaini?", kā arī audzinātāja stundas gan klasēs, gan apmeklējot vēsturiskās piemiņas vietas Bauskas apkārtnē. Arī mācību stundu tematika šajā laikā tiek pakārtota valsts svētkiem, rakstot esejas vai mācoties un deklamējot dzejoļus par Latviju. Interesantākie radošie darbi tiek izlikti izstādēs skolā un ievietoti skolas avīzē "Acs".

Valsts svētku skaistākais brīdis ir svinīgajā sarīkojums skolā. Tas iesākas ar himnas dziedāšanu un direktora uzrunu. Tiek apbalvoti un uzteikti ne tikai čačlākie un labākie audzēkņi, bet izteikta pateicība arī viņu vecākiem. Svētku sarīkojumā godina gan individuālos, gan kolektīvos konkursu uzvarētājus. Īpaši saviļņojoši ir uzstāties valsts svētkos. Meiteņu kora dziesmas mijas ar deju raito soli un dramatiskā pulciņa dalībnieku dzeju par Latviju, kā arī skolotāju ansamblja dziedātajām dziesmām.

Tuvojoties Valsts svētkiem, aktuālāka kļūst tēma par valsts simbolu lietošanu izglītības iestādēs un to rīkotajos pasākumos. Aktuālo informāciju sagatavojuši Latvijas valsts karoga likuma autore, Ārlietu ministrijas Valsts protokola otrā sekretāre Sintija Stīpre.

VALSTS SIMBOLU LIETOŠANA IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU RĪKOTAJOS PASĀKUMOS

Latvijas valsts karoga un himnas tiesiskais regulējums

Latvijas valsts karoga kā valsts simbola tiesisko aizsardzību un lietošanas pamatprincipus nosaka Latvijas valsts karoga likums, kas pieņemts 29.10.2009. (likuma teksts publicēts <http://www.likumi.lv/doc.php?id=200642>).

Savukārt tehniski praktiskos Latvijas valsts karoga lietošanas jautājumus reglamentē 27.04.2010. Ministru kabineta noteikumi Nr.405 "Latvijas valsts karoga likuma piemērošanas noteikumi" (noteikumu teksts publicēts <http://www.likumi.lv/doc.php?id=209092&from=off>).

Latvijas valsts himnas tiesiskais regulējums ir noteikts 19.02.1998. likumā "Par Latvijas valsts himnu" (likuma teksts publicēts <http://www.likumi.lv/doc.php?id=47134>).

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 201.⁴³ pants paredz administratīvo atbildību par Latvijas valsts karoga pacelšanas veida un kārtības pārkāpšanu, un nepacelšanu, bet likuma 201.⁴⁴ pants paredz sodu par necieņas izrādīšanu Latvijas valsts simboliem (likuma teksts publicēts <http://www.likumi.lv/doc.php?id=89648>).

Par Latvijas valsts simbolu zaimošanu iestājas Krimināllikuma 93.pantā noteiktā atbildība (likuma teksts publicēts <http://www.likumi.lv/doc.php?id=88966>).

Karogu protokolārā kārtība

Lai kādu karogu nenostādītu diskriminējošā stāvoklī attiecībā pret citu karogu, ir izstrādāta karogu savstarpējā hierarhija jeb protokolārā kārtība. Ņemot vērā karogu simbolisko nozīmi, tie pēc nozīmīguma sarindojami šādi:

- 1) Latvijas valsts karogs – vienmēr goda vietā;
- 2) citas suverēnas valsts karogs;
- 3) starptautiskas publiskas organizācijas karogs (piemēram, Eiropas Savienības);
- 4) Latvijas administratīvās teritorijas (novada, pilsētas u.c.) karogs;
- 5) izglītības iestādes karogs.

Detalizēta karogu protokolārā kārtība noteikta Latvijas valsts karogu likuma 4.pantā.

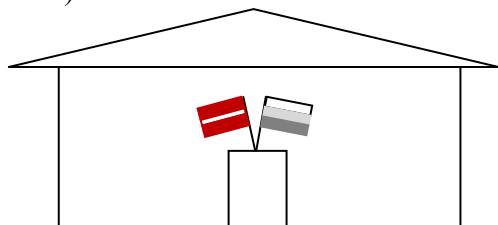
VALSTS SIMBOLU LIETOŠANA KOPĀ AR IZGLĪTĪBAS IESTĀDES SIMBOLIKU IKDIENĀ

Karogu lietošana

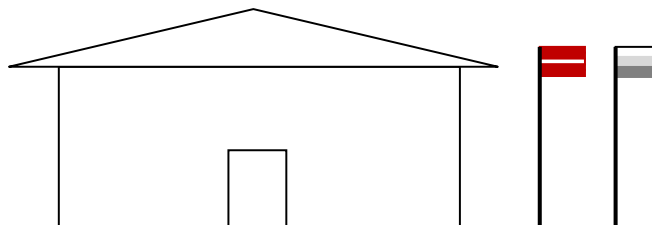
Latvijas valsts karoga likums nosaka, ka valsts karogam pie izglītības iestādes jābūt paceltam pastāvīgi. Tajā pat laikā neviens likums neaizliedz izglītības iestādei kopā ar Latvijas valsts karogu lietot pilsētas karogu vai savu individuālo karogu. Ikdienā praktisku iemeslu dēļ gribētu ieteikt pie ēkas fasādes lietot tikai Latvijas valsts karogu, bet izglītības iestādes karogu – iekšējās.

Ja Latvijas valsts karogs pie ēkas tiek lietots kopā ar citu karogu, abiem karogiem jāatrodas blakus un vienā augstumā, lai vienu no šiem simboliem nenostādītu sliktākā situācijā par otru. Nebūtu pieļaujama situācija, kad Latvijas valsts karogs atrodas pie ēkas fasādes, bet, piemēram, izglītības iestādes karogs – karoga mastā pie ēkas. Vai arī valsts karogs atrodas uz ēkas jumta, bet izglītības iestādes karogs – pie ēkas fasādes (abiem karogiem tādā gadījumā ir jābūt pie ēkas fasādes t.s. "divžuburu" karoga kātu turētājā).

Ja Latvijas valsts karogu pie ēkas lieto kopā ar citu karogu, Latvijas valsts karogs atrodas pa kreisi no citiem karogiem, skatoties virzienā uz ēku (1.zīm.). Šis pats princips attiecas uz karogu lietošanu mastos pie ēkas (2.zīm.).

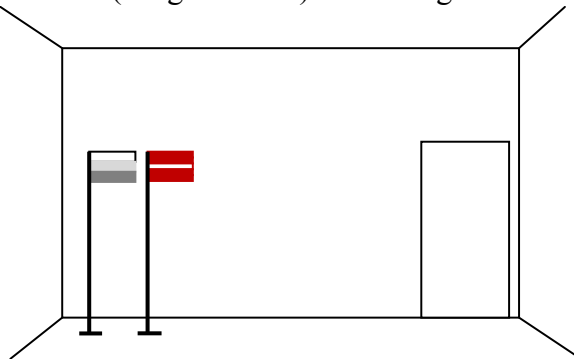
1.zīm.

2.zīm.

Skaista tradīcija ir izglītības iestādes karoga lietošana skolas telpās. Karogs ir simbols, ar kuru lepojamies un kas visprecīzāk atspoguļo mūsu būtību, mērķus, vērtību skalu. Izglītības iestādes karogs ir tās simbols un lepnums!

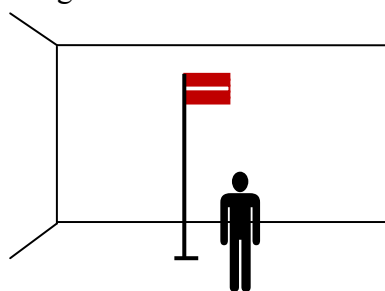
Izglītības iestādes karogu, tāpat kā valsts karogu, lieto tādās telpās un apstākļos, kas garantē tam pienācīgu cieņu. Ja karogi telpā tiek lietoti kā dekoratīvs elements, tos izkārt tā, lai skatoties uz Latvijas valsts karogu, tas atrastos pa labi no citiem karogiem (3.zīm.). T.s. "labās rokas princips" ir saistīts ar cieņas izrādīšanu un tā ir goda vieta. Šo principu lieto, ja izglītības iestādē tiek sagaidīts ārvalstu viesis – viņš namatēvam vienmēr ir pie labās rokas (t.s. goda vietā) un attiecīgi tiek izkārtoti arī valsts karogi.

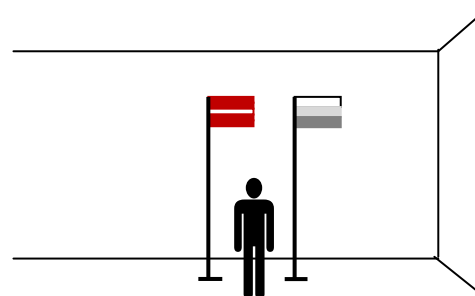
3.zīm.

Savukārt, ja karogi telpā tiek lietoti iezīmētā vietā, tad Latvijas valsts karogs atrodas aiz personas labā pleca, ievērojot t.s. "labās rokas principu" (4.zīm.). Ja kopā ar Latvijas valsts karogu lieto vēl kādu karogu, karogu izvietojumam ievēro to pašu principu, ko pie ēkas (5.zīm.).

5.zīmējumā attēloto principu var izmantot, vienlaicīgi izmantojot Latvijas valsts karogu un izglītības iestādes karogu.

4.zīm.

5.zīm.

Ja valstī ir ar likumu noteiktā atceres diena vai traģiskas nelaimes dēļ izsludināta sēru diena, sēru noformējumā lieto tikai Latvijas valsts karogu, pie tam – pie ēkas fasādes. Par to, kā karogus lietot gadījumos, kad miris kāds skolēns vai mūžībā aizgājis izglītības iestādes darbinieks, konsultācijas iespējams

saņemt individuāli, sazinoties ar raksta autori.

Tajā pat laikā vēlos aicinām izglītības iestādes neplānot svētku pasākumus, izlaidumus, balles u.c. līdzīgus pasākumus likumā noteiktās atceres dienās. Tas neatbilst ētikas principiem.

Himnas lietošana

Likuma "Par Latvijas valsts himnu" 4.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka "Latvijas valsts himna obligāti jāatskaņo, atklājot svinīgus pasākumus, kas veltīti likumā noteiktajām Latvijas Republikas svētku un atceres dienām" (ja tādi izglītības iestādē tiek rīkoti). Savukārt likuma 4.panta otrā daļa nosaka, ka "Latvijas valsts himnu var izpildīt arī citu sabiedrisku pasākumu laikā, nodrošinot svinīgus apstākļus". Tas nozīmē, ka valsts himnas atskaņošana, atklājot mācību, gadu nav obligāta prasība no juridiskā viedokļa, taču piešķir pasākumam īpašu svinīgumu.

Ja izglītības iestādei ir apstiprināta sava himna, tās izpildījuma veidu un gadījumus nosaka pati izglītības iestāde.

Himnu var izpildīt trijos veidos: instrumentāli, vokāli vai kombinēti. Ja atskaņo vairākas himnas, tās vienmēr izpilda vienādā veidā, lai vienu himnu nenostādītu labākā situācijā par otru. Piemēram, ja Latvijas valsts himna tiek atskaņota instrumentāli, tad arī izglītības iestādes himna ir jāatskaņo instrumentāli, nevis *a cappella*.

Saskaņā ar etiķeti, svinīgās ceremonijās atskaņo pilnu Latvijas valsts himnas versiju. Ievērojot vienlīdzības principu, arī izglītības iestādes himna tiek atskaņota pilnā versijā.

Likuma "Par Latvijas valsts himnu" 5.pants nosaka, ka "sabiedriskos pasākumos Latvijas valsts himnas izpildījuma laikā klātesošie stāv kājās, vīrieši noņem cepures, bet personas valsts formas tērpos rīkojas saskaņā ar dienesta reglamentu". Tas ir veids, kā Latvijas valsts himnai tiek izrādīta likumā prasītā pienācīgā cieņa. Iepriekš minētās prasības būtu attiecināmas arī uz izglītības iestādes himnas godināšanu, jo tas ir izglītības iestādes oficiālais simbols.

Kā rīkoties, ja audzēknis savas reliģiskās pārliecības dēļ nedrīkst godināt valsts himnu vai izglītības iestādes himnu, pieceļoties kājās? Par klajas necieņas izrādīšanu Latvijas valsts himnai persona var tikt administratīvi sodīta ar naudas sodu līdz 250 latiem. Lai atrisinātu šo delikāto situāciju, audzēknim pirms svinīgā pasākuma būtu jāinformē klases audzinātāja, ka reliģiskās pārliecības dēļ audzēknis himnas atskaņošanas laikā necelsies kājās (personas tiesības uz reliģiskās apziņas brīvību garantē Latvijas Republikas Satversmes 99.pants). Tā kā himnas vienmēr atskaņo svinīgo aktu sākot, audzēknis himnas laikā varētu palikt zāles beigu rindās sēžot, bet pēc himnu atskaņošanas var pāriet uz pirmajām rindām, ja vēlas. Tādējādi tiktu respektēta konkrētā audzēkņa reliģiskā pārliecība un netiktu aizskartas citu klasesbiedru patriotiskās jūtas, redzot šo audzēkni himnas laikā sēžot.

Neviens normatīvais akts personai nepieprasa obligāti dziedāt līdzī himnas tekstu – tā ir katra brīva izvēle un audzēkni nevar ne sodīt, ne nosodīt par to, ka tas himnas laikā nav dziedājis tās tekstu.

[>> Uz sākumu](#)

VALSTS SIMBOLU LIETOŠANA KOPĀ AR IZGLĪTĪBAS IESTĀDES SIMBOLIKU SVINĪGĀS CEREMONIJĀS

Himnu atskaņošana svinīgo ceremoniju laikā

Latvijas valsts karoga un valsts himnas izmantošana izglītības iestāžu rīkotos pasākumos un ceremonijās padara tās īpaši svinīgas un piešķir tām nozīmīgumu. To var darīt atklājot mācību gadu, izlaidumos, izglītības iestādes dibināšanas gadadienā, noslēdzot mācību gadu, sagaidot atvalstu viesus un citos svinīgos gadījumos.

Sākot svinīgo ceremoniju, zālē ienes izglītības iestādes karogu kārtībā, kā aprakstīts turpinājumā. Pēc tam tiek atskaņota Latvijas valsts himna. Latvijas valsts himnu vienmēr atskaņo svinīgās ceremonijas sākumā. Atbildīgā persona (piemēram, direktors), var uzrunāt audzēkņus, sakot: "Uzmanību! Latvijas valsts himna".

Gan karoga ienešanas laikā, gan valsts himnas atskaņošanas laikā klātesošie stāv kājās. Latvijas valsts himnas laikā visu skati vienmēr ir vērsti uz Latvijas valsts karogu.

Pēc Latvijas valsts himnas seko izglītības iestādes vadītāja, pedagogu u.c. uzrunas (izlaidumā pasniedz diplomus utt.) un svinīgā ceremonija tiek noslēgta, atskaņojot izglītības iestādes himnu, pēc kuras izglītības iestādes karogs tiek iznests no zāles. Arī izglītības iestādes himnas laikā un iznesot karogu visi stāv kājās. Himnas laikā labo roku var turēt uz sirds. Himnas laikā neviens nestaigā.

Karoga ienešana zālē un iznešana no tās

Latvijas valsts karogu nenēsā apkārt, jo tas ir visas tautas svētums un tā pret to ir jāizturas. Parasti svinīgās ceremonijas vietā (zālē) tas jau ir novietots, pirms ierodas aicinātās personas. Pirms Latvijas valsts himnas atskaņošanas zālē var ienest izglītības iestādes karogu, kuru novieto iepriekš sagatavotā statīvā blakus Latvijas valsts karogam. Ja izglītības iestādei nav sava karoga, tā vietā izņēmuma kārtā var izmantot Latvijas valsts karogu.

Karoga ienešana zālē ir īpaši svinīgs brīdis un tādā veidā karogam tiek izrādīts īpašs gods. Pirms izglītības iestādes karoga ienešanas zālē atbildīgā persona (piem., direktors) uzrunā klātesošos: "Lūdzu ienest zālē (skolas, vidusskolas, arodskolas utt.) karogu!". Saskaņā ar etiķeti, visi pieceļas kājās, lai godinātu karogu un pagriežas ar seju pret to. Karogu zālē vienmēr ienes no priekštelpas, šķērsojot durvju aili. Persona, kas nes karogu, pietur tā audumu, lai karogs nepieskaras zemei, izejot caur durvju aili. Kad karogs tiek nests garām klātesošajiem, visi to pavada ar skatienu, attiecīgajā virzienā pagriežot galvu. Kad karogs ir novietots statīvā, tiek atskaņota Latvijas valsts himna un pēc tās visi drīkst apsēsties.

Karogu zālē var ienest viens audzēknis vai arī var izmantot t.s. karoga asistentus. Karoga asistenti šo ceremoniju padara vēl svinīgāku un nozīmīgāku. Ja karoga ienešanā zālē piedalās arī asistenti, tad kārtība ir sekojoša: pirmais iet 1. asistents, aiz viņa audzēknis, kas nes karogu un aiz viņa – 2. asistents. Karoga nešana ir īpašs gods, tādēļ tas vienmēr tiek uzticēts vislabākajam audzēknim. Arī par karoga asistentiem vienmēr izvēlas izglītības iestādes vislabākos audzēkņus, kas ir paraugs citiem. Tam ir dziļi simboliska nozīme.

Pēc karoga ienešanas zālē un novietošanas karoga statīvā audzēkņi, kas pildījuši šo pienākumu, apsēžas turpat pirmajā rindā. Uzmanību! Godasardzi pie karoga nav ieteicams organizēt, jo cilvēks bez īpašas apmācības un speciāla treniņa nespēj nekustīgi nostāvēt ilgāk par dažām minūtēm – cilvēki ģībst!

Svinīgās ceremonijas beigās tiek atskaņota izglītības iestādes himna un atbildīgā persona (piemēram, direktors) lūdz iznest karogu no zāles. Attiecīgie jaunieši tādā pašā kārtībā karogu iznes no zāles, šķērsojot durvju aili.

Ja svinīgā ceremonija notiek pie izglītības iestādes ēkas brīvā dabā, tad ceremoniju var sākt ar Latvijas valsts karoga uzvilkšanu mastā. Kamēr mastā tiek vilkts valsts karogs, atskaņo Latvijas valsts himnu. Valsts karogu mastā velk lēnām un ar cieņu; ideālā variantā karogs ir uzvilks mastā galā tad, kad izskan pēdējie valsts himnas akordi. Šāda svinīgā pasākuma noslēgumā tiek atskaņota izglītības iestādes himna un ar to pasākums ir beidzies.

Papildu informācija

Valsts svētkos vai izlaidumā ļoti skaista tradīcija ir ļaut labākajiem audzēkņiem fotografēties (atsevišķi vai kopā ar vecākiem) pie Latvijas valsts un izglītības iestādes karoga (5.zīm.). Šādu audzēkņa fotogrāfiju var uzdāvināt arī viņa vecākiem un tā būs skaista atmiņa par audzēkņa skolas gaitām.

Valsts karogs var būt arī dziļi simboliska dāvana izlaidumā izglītības iestādes labākajam absolventam vai nopelniem bagātam pasniedzējam, dodoties pensijā.

Nesot rokās izglītības iestādes karogu Dziesmu un deju svētku atklāšanas gājienā jāatceras, ka saskaņā ar etiķeti karoga kāts ir nevis balts, bet no dabīga koka.

Nesot rokās Latvijas valsts karogu, arī tā kāts ir no dabīga koka, bet rokās ir balti cimdi, simboliski norādot: "Manas rokas ir tīras/neaptraipītas un es esmu cienīgs nest šo simbolu".

Jautājumi un konsultācijas

Šajā rakstā ir minēti tikai galvenie pamatprincipi un vadlīnijas valsts simbolu un izglītības iestāžu simbolu lietošanā. Ceram, ka šī informācija Jums noderēs gan ikdienā, gan gatavojoties svinīgām ceremonijām. Lāčplēša diena un Latvijas valsts proklamēšanas diena ir lieliski piemērotas tam, lai saviem audzēkņiem stāstītu par valsts simbolu lietošanas etiķeti. Lepnums par valsti sākas no lepnuma par savu skolu, par tās

karogu un himnu.

Izglītības iestādes karogs un himna ir simboli, kas atspoguļo tās būtību un vērtību skalu. Skolēniem tas ir piederības simbols un lepnums. Karogs un himna konkrēto izglītības iestādi izceļ citu vidū, tieši tāpat kā Latvijas valsts karogs mūs padara atpazīstamus citu valstu starpā. Tādēļ aicinām izglītības iestādes, kurām vēl nav savu simbolu, tos radīt, lai audzēkņiem būtu sava piederības zīme, ar kuru lepoties.

Papildus informāciju par Latvijas valsts simbolu un izglītības iestādes simbolikas lietošanu ikdienā, svētkos un sēru gadījumos variet saņemt, sazinoties ar raksta autori **Sintiju Stīpri** (tel.: 67016208, e-pasts: stipre@inbox.lv)

>> [Uz sākumu](#)

VISC AKTUALITĀTES

[Zēnu koku saiets "Zaļā bumba"](#)

[Arī šajā mācību gadā centralizēto eksāmenu vērtējumi tiks izteikti līmeņos](#)

[Latviešu valodas \(mazākumtautību programmu\) 28.valsts olimpiādes I kārtas uzaicinātie dalībnieki](#)

[2010./2011.m.g. diagnosticējošo darbu dabaszinātņu priekšmetos un matemātikā rezultātu analīze](#)

[Latvijas vēstures skolotāju konference](#)

[Informatīvo semināru cikls "E-prasmes izaugsmei"](#)

[Par atbalsta pasākumu izmantošanu valsts pārbaudes darbos 2010./2011.mācību gadā](#)

[Sasniedzamo \(mācīšanās\) rezultātu ieviešanas aktivitātes projektā](#)

[Notiks seminārs pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem un metodikiem](#)

[VISC izsniedz ārštata metodiķu sertifikātus](#)

Citas VISC aktualitātes lasiet VISC interneta vietnē: <http://visc.gov.lv>.

Jūs saņemat šo e-izdevumu, jo esat VISC informatīvā e-izdevuma abonents.

You are receiving this because you are an "visc.gov.lv" member who has opted-in to receive bulletins.

E-izdevumā ietvertās informācijas pārpublicēšanas gadījumā obligāti jāatsaucas uz informācijas avotu.

Ja jūs vēlaties abonēt mūsu e-izdevumu – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Subscribe.

Lai atteiktos no parakstīšanās – atsūtiet e-pasta vēstuli uz prese@visc.gov.lv, 'Subject' lauciņā ierakstot tikai vienu vārdu – Unsubscribe.

E-izdevumu arhīvs atrodams VISC mājaslapā www.visc.gov.lv.

Ieteikumus VISC informatīvā e-izdevuma pilnveidei, lūdzu, sūtiet uz prese@visc.gov.lv.

Iesakām Jums lietot RSS barotni, lai regulāri iepazītos ar jaunākajām publicētajām ziņām. Mājaslapā tā izskatās šādi:

Sekojiēt līdzī mūsu jaunumiem arī šeit: